

‘Ο κινηματογράφος «ΑΠΟΛΛΩΝ» Κυθρέας

υπό Χρ. Πέτσα

‘Η ίδρυση του κινηματογράφου «ΑΠΟΛΛΩΝ» στην Κυθρέα ήλθε τό 1947 νά συμπληρώσει μιά έλλειψη του κοινωνικού και πολιτιστικού αυτού έργου, πού κανένας λόγος δέν μπορούσε νά δικαιολογήσει τήν καθυστέρηση αυτή σέ εποχή μάλιστα πού άλλες μικρότερες κοινότητες από τήν Κυθρέα είχαν προηγηθεί και ‘ίδρυσαν πολύ νωρίτερα ένα τέτοιο έξυψωτικό έργο.

Βρισκόμαστε στή μεταπολεμική περίοδο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, πού ή Κύπρος άρχισε νά ξεφεύγει από τά στενά όρια της συντηρητικότητας, πού προηγήθηκε σέ άφάνταστο βαθμό, ιδίως στή πέμπτη δεκαετία του αιώνα μας. Τό οικονομικό και βιοτικό επίπεδο του λαού μας άρχίζει νά βελτιούται συνεχώς μέ τήν άνοδο όλων των τιμών των προϊόντων, τόσο των εντόπιων, όσο και των εισαγομένων. Οι προπολεμικές έξευτελιστικές τιμές προϊόντων μισθών και ήμερομισθίων μένουν πιά στό παρελθό και μαζί τους και ή λιτότητα και ή συντηρητικότητα, πού είχε ζήσει ή γενιά των τεσσαράν πρώτων δεκαετιών του αιώνα μας.

Μέ τήν άνοδο του βιοτικού επιπέδου οι κάτοικοι, τόσο των πόλεων όσο και των χωριών, άναζητούν όλοένα μιά πιό πλούσια και άνετη ζωή, ζωή πού νά παρέχει τις δυνατότητες ύψηλότερης διατροφής, ζωή κοινωνικών απαιτήσεων, ζωή θεάματος και ψυχαγωγίας. ‘Η Κυθρέα μέ τό άνεπτυγμένο κοινωνικό της περιβάλλο, μέ τήν πλούσια γεωργική της παραγωγή, μέ τήν έγγύτητά της στην πρωτεύουσα, μέ τους μορφωμένους νέους της δασκάλους, έπιστήμονες, δημοσίους και ιδιωτικούς ύπαλληλους, μέ τους έμπορευόμενους και επιχειρηματίες μέ τους τεχνίτες και εργάτες της πού καθημερινά πηγαινοέρχονται στην πρωτεύουσα γιά άπασχόληση, δέν ήταν δυνατό νά ύστερήσει σέ θέαμα και γενικά σέ ψυχαγωγία.

‘Η μεταπολεμική εποχή βρίσκει τήν πρωτεύουσα νά έπεκτείνει διαρκώς τήν ‘ίδρυση κινηματογράφων, γιατί τά δυό προπολεμικά θέατρα «Παπαδοπούλου» και «Μαγικό Παλάτι» μέ τόν έξωραϊσμό και τήν όλοένα επέκτα-ση δέν είναι δυνατό νά έπαρκέσουν στην

έξυπνέτηση του πληθυσμού μέ τή ραγδαία του αύξηση. Παράλληλα τό «Λυρικό» και «Νέο Λυρικό» μέ τις παραστάσεις και τις επιθεωρήσεις, πού δίνουν καθημερινά, συγκεντρώνουν πολυπληθείς θεατές, πού γιά νά τούς προλάβουν δίδουν άλλεπάλληλες παραστάσεις και οι πελάτες τους μέ τόν όργασμό γιά θέαμα δέν μπορούν νά ικανοποιηθούν.

Στόν άναβρασμό αυτού του θεάματος, πού όγκούται καθημερινά στην πρωτεύουσα, έρχονται νά ένωθούν τόσο ή Κυθρέα, όσο και τά περιχώρα έξ αιτίας της μικρής των άπόστασης από τή Λευκωσία. Καθημερινά τά άπογεύματα και τά βράδυα ξεκινούν άμέτρητα αυτοκίνητα, τόσο τά ιδιωτικά μέ οικογενειακά, συγγενικά και φιλικά πρόσωπα, όσο και τά άγροτικά λεωφορεία και μεταφέρουν έκατοντάδες πελάτες των κινηματογράφων και θεάτρων της πρωτεύουσας γιά ν’ απολαύσουν τά διάφορα έργα, πού προβάλλονταν στην όθόνη και τις παραστάσεις των διαφόρων θιάσων ντόπιων και ξένων, πού άνεπιβάζοντο στην σκηνή.

‘Ο άνθρωπος και κατ’ έξαιρέση ό ‘Ελληνας άρέσκετο από τά μυθικά χρόνια στό δράμα, στό χορό, στό τραγούδι, στην ψυχαγωγία. ‘Η κλασική ‘Αθήνα καλλιέργησε και έξύψωσε τό θέατρο και τό δράμα μέ τά έργα των μεγάλων τραγικών ποιητών Αισχύλου, Σοφοκλή και Εύριπίδη, γι’ αυτό έπιχορηγούσε τό θέαμα γι’ νά ‘ναι προσιτό, όχι μονάχα στόν πλούσιο και μεσαίο πολίτη, αλλά και σ’ αυτό τόν πτωχό και κατώτερο πολίτη. ‘Απέβλεπε όχι μόνο στό διδακτικό του σκοπό, αλλά και τό ψυχαγωγικό, πού έτρεφε και καλλιεργούσε τήν ψυχή γιά νά έναρμονίζεται μέ τό σώμα και τό πνεύμα, πού έξυψώνονταν μέ τήν σωματική άσκηση και τήν πνευματική καλλιέργεια.

‘Ενας προοδευτικός κάτοικος της Κυθρέας ό κ. ‘Αριστόδημος Σ. Μαλαός συνέλαβε τήν άρχική πρωτοβουλία νά κάμει κινηματογράφο στην Κυθρέα, γιατί πραγματικά έκτός από τόν επιχειρηματικό του σκοπό τό θεωρούσε άπαραίτητο έργο, πού απέβλεπε στην έξύψωση του κοινωνικού και πνευματι-

κου περιβάλλοντος, έργο πολιτισμού και προόδου.

Πολλοί λόγοι ώδηγησαν τότε τον κ. Μαλαό να ύλοποιήσει την άρχική του σκέψη για μία τέτοια έπιχειρήση. Μία πυκνοκατοικημένη περιοχή, σαν της Κυθρέας, με 15 χιλ. κατοίκους πού μπορούσε ν' ανέλθει σε 20-25 χιλ. άν έπεκταθούμε σε άκτινα 6-8 μίλια προς την Ανατολική Μεσαορία και την Μιά-Μηλιά, ήταν άσφαλής ύποστήριξη ενός κινηματογράφου της περιοχής. Έβλεπε τον όργασμό της νεολαίας για θέαμα, πού κατέφευγε στη πόλη. Έβλεπε όλους τούς εργαζόμενους στην πόλη νά στρέφονται από την εργασία τους και χωρίς πολλήν άργοποριάν νά ξαναγυρίζουν πάλι για νά κορέσουν την δίψα τους στο θέατρο και την ψυχαγωγία.

Απεφάσισε λοιπόν νά έκμεταλλευτεί τις πιό πάνω περιστάσεις και μέ δυό άλλους συνεταιίρους τον Αντρέα Ζαμπακίδη (Ουστά) και τον Μιχάλη Μάντη (Πίτσιαλο) ανέλαθαν από κοινού την ίδρυση ενός τέτοιου πολιτιστικού έργου. Οί πρώτοι δυό έβαλαν τό κεφάλαιο πού δέν υπερέβαινε τις £1500 και ό τρίτος την γήν έκτασης μιās σκάλας πάνω στην όποιαν θά άνεγείρετο τό οίκημα και θά έγκαθίσταντο τά μηχανήματα και ό άπαραίτητος έξοπλισμός. Όλα τά σημεία έδειχναν ευόιωνες προοπτικές και σ' αυτές προστέθηκε και ή έπιτυχημένη όνομασία του ιδρύματος πού του δόθηκε, τό όνομα «ΑΠΟΛΛΩΝ» του μυθικού Θεού του Όλύμπου, του Θεού της λύρας και της μουσικής.

Ό κινηματογράφος κτίσθηκε στό πιό κεντρικό μέρος της Κυθρέας, στη περιοχή Σεραγίου, δίπλα άκριβώς στον πρώτο τότε σε κυκλοφορία δρόμο Κυθρέας - Λευκωσίας - Τρικώμου. Έκαναν πρώτα την κατάλληλη διαμόρφωση του μέρους. Έσχημάτισαν περιτοίχισμα μέ τσιγκους πού περιελάμβανε την πλατεία μέ τά καθίσματα των θεατών. Έκτισαν την αίθουσα της προβολής και άντίκρου την όθόνη. Τό ηλεκτρικό ρεύμα δέν είχε φθάσει ακόμη στην Κυθρέα και ή δυσκολία αυτή ξεπεράσθηκε μέ γεννήτρια πού λειτουργούσε μέ πετρέλαιο, παρήγαγε άρκετό ρεύμα, πού τροφοδοτούσε την κινηματογραφική μηχανή σκόρπιζε άπλετο φώς σ' όλα τά ύποστατικά και και σ' όλη την έκτεταμένη πλατεία, πού βρισκόταν μπροστά στό σινεμά.

Γιά όλοκληρωση του έργου και για την έμπηρέτηση των πελατών του σινεμά και των άλλων θαμώνων, μπροστά άφέθηκε μεγάλος χώρος πού διαμορφώθηκε κατάλληλα σε μία άπολαυστική πλατεία και σ' αυτή λειτουργούσε ένα κέντρο πού σέρβιρε άναψυκτικά,

ποτά μέ πλούσιους μεζέδες και τις Κυριακές και φαγητό, όλα σε πολύ προσιτές τιμές.

Πρίν από την παράσταση του έργου άρχισε ή μουσική από μεγαφώνου. Αυτή ήταν τό καλύτερο προσκλητήριο για την προβολήν του έργου. Άκούσαν σ' όλη την περιοχή και συνάρπαζε μέ την γλυκα της τά πλήθη και προσείλκυε τούς θεατές. Τά θράδα ιδίως κατά τις Κυριακές τό θέατρο ήτο κατάμεστο από κόσμο, γιατί προβάλλονταν συνήθως Έλληνικά έργα. Έτρεχαν όχι μόνο από την Κυθρέα και τά περίχωρα άλλα και τά γειτονικά χωριά της Ανατολικής Μεσαορίας. Τό κάθε χωριό γέμιζε τά δικά του αυτοκίνητα διάκριτα από ήλικία και φύλο και τρέχανε όλοι στό σινεμά της Κυθρέας ν' άπολαύσουν την θελκτική του πλατεία την άσυμπαγώνιστή του μουσική και τά υπέροχα έργα των λογής λογής ταινιών, πού προμηθεύονταν τότε από την Έταιρεία Λουκούδι.

Στην άθρόα προσέλευση των θεατών συνέτεινε πολύ ή περιόπη και βολική θέση πού κτίσθηκε τό σινεμά. Βρισκόταν άκριβώς στό κέντρο της περιοχής από τον Κεφαλόβρυσο μέχρι τό Παλαίκυθρο και τό Έξω Μετόχι. Ήτο τό μέρος ακόμη συγκοινωνιακό δίχτυ, γιατί όλοι οί δρόμοι του ώδηγούσαν σ' όλα τά χωριά της περιοχής. Συνέτεινε ακόμη ή άπλοχωριά του μέρους τόσο της πλατείας όσο και του γεινιάζοντος χώρου για την στάθμευση των αυτοκινήτων και έτσι δέν μπορούσε ποτέ νά γεννηθεί πρόβλημα συνωστισμού των θεατών όσο και της στάθμευσης. Ήταν ή προπαγάνδα πού έκαμαν καθημερινά σ' όλα τά χωριά της περιοχής μέ τά διαφημιστικά των φυλλάδια του έργου πού θά έπροβάλλετο. Ήταν ή γνωριμία πού είχαν οί ιδιοκτήτες Μαλαός και Ζαμπακίδης μ' όλους τούς κατοίκους της περιοχής άπ' τά νεανικά τους χρόνια, έξ αιτίας του επαγγέλματός τους (έμπορευόμενος-κρεοπώλης ό πρώτος και ύποδηματοποιός-λαουτάρης ό δεύτερος) πού καθημερινά έξυμηρετούσαν όλους, έρχόμενοι σε τακτική έπαφή μ' αυτούς. Ήταν ακόμη ή έξαιρετική εύγένειά τους και οί καλοί τους τρόποι, πού συμπεριφέροντο σ' όλους τούς πελάτες τους. Μέσα σε τέτοιο γνώριμο και οικείο περιβάλλο, μόλις άρχισε ή λειτουργία του κινηματογράφου, όλοι έτρεχαν άπ' όλα τά χωριά της περιοχής να συχαρούν τούς ιδρυτές ενός τέτοιου κοινωνικού ιδρύματος, τούς παλιούς φίλους και νά παρακολουθήσουν μέ άνείπτωτη ζέση και θέληση τό προβαλλόμενο έργο.

Οί παραστάσεις προβάλλονταν συνήθως τά θράδα κάθε μέρα μέ έξαίρεση την Κυρια-

κή πού συνήθως έδίδοντο τρεις παραστάσεις (άπογευματινή, α΄ έσπερινή και β΄ έσπερινή). Τό εισιτήριο εισόδου ήτο ένα σελίνι και ένα καλό έργο σάν - Τό Νησί τών Γενναίων - μέ τρεις παραστάσεις πού παίχθηκε και μέρα Κυριακή απέφερε κέρδος £46 επί πλέον τά έξοδά του πού ήταν £10-£15. "Άλλο καλό έργο Κυριακής μέ τρεις παραστάσεις - τό Πέτρινο Λουλούδι - απέφερε κέρδος £40. Τά συνηθισμένα έργα πού έπαίζοντο καθημερινή σέ μιá μόνο παράσταση απέφεραν κέρδος £20-25. "Απ' όλα τά έργα προσέλκυαν πιό πολλούς θεατές τά ιστορικά και κοινωνικά. Τά πολεμικά έργα είχαν πιό λίγη προτίμηση.

Ή έποχή πού λειτουργούσε σάν ύπαιθρο σινεμά ήταν συνήθως από τόν Άπρίλιο (μετά τό Πάσχα) και συνεχίζετο όλη τήν καλοκαιρινή σαιζόν μέχρι τόν Όκτώβριο, όποτε ό καιρός άρχιζε πιά νά ψυχραίνει και ή παραμονή τών θεατών στο ύπαιθρο ήταν άδύνατη.

Οί ιδιοκτήτες του θεάτρου βασιζόμενοι στις σχέσεις και φιλίες πού είχαν όχι μόνο μέ τούς Έλληνοκυπρίους αλλά και μέ τούς Τουρκοκυπρίους για τήν πλήρη έξυπηρέτηση και ψυχαγωγία και τών δυό στοιχείων καθιέρωσαν δυό φορές τήν εβδομάδα Τρίτη και Παρασκευή νά προβάλλεται στην όθόνη Τουρκικό έργο. Πρέπει νά σημειωθεί ότι οί συνεταίροι Μαλαός και Ζαμπακίδης εξαιτίας τής μακροχρόνιας σχέσης μέ τούς γείτονες Τουρκοκυπρίους ήταν καλοί γνώστες τής Τουρκικής γλώσσας ιδίως ό Ζαμπακίδης τήν μιλούσε άπταιστα λόγω τής από μικρής ηλικίας συναναστροφής του μέ τούς Τούρκους. Σάν λαουτάρης προτιμάτο από τούς Τούρκους και στούς γάμους τους μέ τό λαούτο του συνώδευε τήν μουσική τους. Έλάμβανε δέ πολλές φορές και μέρος στα συνοικέσια τών Τούρκων γιατί του έτρεφαν απόλυτη έμπιστοσύνη.

Ή προβολή τών Τουρκικών έργων ήταν πραγματικά έπιτυχημένη, γιατί γύρω τριγύρω στην περιοχή μας σέ μεικτά και άμιγη τουρκικά χωριά ζούσε ένας σημαντικός αριθμός Τούρκων, πού ξεπερνούσε τούς 1500 κατοίκους. Τά μεικτά χωριά ήταν τό Νιό χωριό και τό Παλαϊκυθρο. Τά άμιγη Τουρκικά χωριά ήταν Μπέη Κιογιού, Έπηχώ, Πέτρα του Διγενή, Κουρού, Μοναστήρι και Καλυβάτζια.

Τά χωριά αυτά άπειχαν, από τήν Κυθρέα απόσταση 4-5 μίλια γι' αυτό όταν προβάλλετο Τούρκικο έργο στο κινηματοθέατρο «ΑΠΟΛΛΩΝ» παρατηρείτο μιá άσυνήθης κίνηση τών Τούρκων σ' όλο τό περιβάλλο του.

Τά τούρκικα έργα μέ τίς πολλές τους περιπέτειες, μέ τόν άφθαστο λυρισμό τους και τήν παθητικότητα τών βαθειών τους συναισθημάτων, ήταν τόσο θελκτικά και έλκυστικά ώστε τά παρακολουθούσαν όχι μόνο οί Τουρκοκύπριοι από τά τριγύρω χωριά αλλά και πολλοί Έλληνοκύπριοι, πού κατείχαν καλά τήν τουρκική και μπορούσαν εύκολα νά συλλάβουν τήν πλοκή τής υπόθεσης τους και τήν έκφραση τών συναισθημάτων, πού διακατείχαν τούς δρώντας ήθοποιούς.

"Όπως συνέβαινε μέ τά τούρκικα έργα, πού τά παρακολουθούσαν πολλοί Έλληνοκύπριοι, έτσι συνέβαινε και μέ τά Έλληνικά έργα, πού τά παρακολουθούσαν πολλοί Τουρκοκύπριοι, γιατί αυτοί σχεδόν όλοι τής γύρω περιοχής γνώριζαν πολύ καλά τήν ελληνικήν εξαιτίας τών σχέσεων και τής συχνής συναναστροφής τους μέ τό Έλληνικό στοιχείο πού πλεόναζε πολύ σ' όλη τήν περιοχή του διαμερισματος Κυθρέας.

Μέ τήν συχνή αυτή έπαφή τών δυό συνοίκων στοιχείων μέ τήν κοινή παρακολούθηση τών ίδιων θεαμάτων, μέ τήν απόλαυση και ψυχαγωγία, στον ίδιο τόπο και χρόνο έδημιουργούντο δεσμοί άρρηκτοι και ανεπίτρεστο οικειότητας και φιλία άφθαστου βαθμού και προέκυπτε συνεργασία και άλληλοκατανόηση πέραν τών προσδοκιών και τών δυό, Έλλήνων και Τούρκων. Ό κινηματογράφος αυτή τήν έποχή μέ όλη τήν φιλική άτμόσφαιρα πού δημιουργούσε ανέπτυξε βαθειά συναισθήματα πού είχαν άφήσει ανεξίτηλη τή σφραγίδα τους στις καρδιές τών συμπατριωτών μας.

Θά ήταν εύχης έργο αν αφήνοντο ελεύθεροι οί συμπατριώτες μας Τουρκοκύπριοι από τήν σωβινιστική πολιτική και Διοίκηση του Ντενκτάς, όποτε άσφαλώς δέν θ' άργούσε νά αναπτυχθή ή ίδια φιλία τής έποχής εκείνης πού, Έλληνες και Τούρκοι έψυχαγωγούντο στον ίδιο τόπον και χρόνο, όποτε άσφαλώς ή λύση του Κυπριακού προβλήματος θά 'βρισκε τήν πλήρη δικαίωση.

Ό θερινός κινηματογράφος σημείωσε έξαιρετική συγκέντρωση θεατών και έπραγματοποίησε καλά κέρδη στους μετόχους του, πού τούς ένεθάρρυναν νά εντείνουν ακόμη περισσότερο τίς προσπάθειές τους για προσέλευση περισσότερων θεατών έτσι πού ή περίοδος αυτή νά χαρακτηρίζεται σάν χρυσή έποχή για τίς εργασίες και εισπράξεις του κινηματογράφου. Ή περίοδος αυτή διαγράφεται από τό έτος ιδρύσεώς του 1947 μέχρι τό 1960 (έτος ανεξαρτησίας) πού άποτελει σταθμό στην Ίστορία τής Κύπρου και

στό όλο ιστορικό τής ζωής καί λειτουργίας του κινηματογράφου. Στά χρόνια όμως αυτά συνέβησαν διάφορα περιστατικά πού επεσκίασαν πραγματικά τή λαμπρά σταδιοδρομία του.

Ό ένας από τούς ιδιοκτήτες του ό Μιχαήλ Μάντης απέχώρησε του συνεταιρισμού καί επώλησε τό μερίδιό του τό 1949 στό Γεώργιον Πετάση, γαμβρόν επί αδελφή του Άριστόδημου Μαλαού. Ό λόγος τής αποχώρησής του παρέμεινε άγνωστος, ίσως όμως νά ώφειλετο σέ διαφωνίες τών μετόχων στον καταμερισμόν έργασίας καί ευθυνών, πού έπρεπε ν' αναλάβει ό καθένας. Δυστυχώς όμως ό Πετάσης μετά από ένα χρόνο συμμετοχής στό συνεταιρισμό πέθανε καί τό 1950 τό μερίδιό του τό αγόρασε γιά £1000 ό Φυλακτής Δρουσιώτης, γαμβρός επί αδελφότεχνη του Μαλαού. Έτσι ιδιοκτήτες στό 1950 είναι: Άριστόδημος Μαλαός, Άνδρέας Ζαμπακίδης καί Φυλακτής Δρουσιώτης.

Τό 1960 ό Μαλαός αναγκάζεται νά ένοικιάσει γιά δικό του λογαριασμό τό μερίδιο του Ζαμπακίδη καί νά μείνει έξω τών δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού ένας από τούς πρωτεργάτες τής ίδρυσής του καί ένα ενεργό μέλος, πού γιά 13 χρόνια προσέφερε ανεκτίμητες υπηρεσίες στην λειτουργία του κινηματογράφου. Ίσως ή αποχώρηση του Ζαμπακίδη νά ώφειλετο σέ λόγους άσυμφωνίας μεταξύ αυτού καί του Μαλαού πού κατέληξε σέ δυσαρέσκεια τών δύο καί έγινε αίτια νά ξεχασθούν παλιές φιλίες καί εξαιρετικές συνεργασίες γιά τόσα χρόνια. Η δυσαρέσκεια ώξύνετο διαρκώς καί ό Ζαμπακίδης στό τέλος του 1960 επώλησε τό μερίδιό του στό Στέλιο Δημητρίου, αδελφότεχνο του Μαλαού από αδελφή καί κουνιάδο του Φυλακτή Δρουσιώτη. Τό τέλος του 1960 βρίσκει ιδιοκτήτες του κινηματογράφου τόν Μαλαό τό Δρουσιώτη καί τό Στέλιο Δημητρίου.

Κατά τή διάρκεια του Άπελευθερωτικού Άγώνα 55-59 ό κινηματογράφος υπήρξε κατ' επανάληψη στόχος επιθέσεων τών δυνάμεων ασφαλείας γιά ανακάλυψη όπλων καί άνταρτών πού υποψιάζονταν νά κρύβεται στό ύποστατικά του. Οί λεπτομερείς έρευνες καί οί ένδελεχείς ανακρίσεις, πού έγινοντο στον κινηματογράφον είχαν πάντοτε σαν άποτέλεσμα τήν ταλαιπωρία τών ιδιοκτητών, τήν διακοπήν τής λειτουργίας του καί τήν πρόκληση έσκεμμένων ζημιών, χωρίς ποτέ νά προκύψει τίποτε τό ένοχοποιητικό εις θάρος τους. Μετά τή συμπλήρωση τών έρευνών αυτών οί Άγγλοι υπεύθυνοι έξηγάσαν τούς ιδιοκτήτες νά υπογράψουν

δήλωση, πώς δέν προκλήθηκαν ζημιές καί έπομένως δέν είχαν άπαίτηση γιά όποιοδήποτε ποσό.

Τόν Όκτώβριο του 1956 πού έγινε ό κατ' οίκον περιορισμός όλων τών κατοίκων τής Κωμόπολης από τίς δυνάμεις Άσφαλείας τής Άποικιοκρατίας ό χώρος του κινηματογράφου χρησιμοποιήθηκε γιά τίς ανακρίσεις όλων εκείνων τών άνδρών πού μάζευσαν σέ παραπλήσιο χωράφι πρós τόν κινηματογράφο τό όποιο περιώρισαν απ' όλες τίς μεριές μέ συρματοπλέγματα. Τά κέντρα αυτά τών ανακρίσεων γιά όλη τήν Κυθρέα ήταν δύο, ένα στη Χαρδακιώτισσα γιά τίς Πάνω ένορίες καί ένα στό Σεράγιο γιά τίς Κάτω ένορίες, ό κινηματογράφος.

Ένας ένας ώδηγούντο οί κάτοικοι από τό περιωρισμένο μέρος στό ύποστατικά του σινεμά μπροστά στον άνακριτή καί ανάλογα μέ τό επαγγελματί του του υπέβαλλε διάφορες έρωτήσεις πού σκοπό είχαν νά εξακριβώσει αν μετείχε ό ανακρινόμενος του Άγώνος καί αν γνώριζε, νά αποκαλύψει πού κρύβονταν οί αγωνιστές τής ΕΟΚΑ ή ότιδήποτε γνώριζε γιά τίς κινήσεις καί τή δράση τους.

Μετά τίς εξαντλητικές αυτές ανακρίσεις ώδηγεϊτο τό ανακρινόμενο πρόσωπο μπροστά από μασκοφόρο, πού εκάθητο σέ αυτοκίνητο καί από μία θυρίδα παρατηρούσε προσεκτικά γιά λίγα λεπτά αυτό πού είχε μπροστά του. Στη κρίση του μασκοφόρου άφηνετο νά ύποδείξει αν ήτο άθώο ή ένοχο. Τό ένοχο ύποδεικνύετο μέ κατάλληλο νεύμα καί άμέσως παρελαμβάνετο γιά νά μείνη σέ ειδικό μέρος στό σινεμά. Τό άθώο ώδηγεϊτο καί πάλι στό χωράφι τών συρματοπλεγμάτων.

Οί ανακρίσεις αυτές κρατήσαν από τό πρωϊ μέχρι τό απόγευμα τής ήμέρας του κέρφιου (curfew). Μόλις συμπληρώθηκαν, οί άθώοι πολίτες άφέθηκαν ελεύθεροι νά στραφούν στό σπίτια τους, οί δέν ένοχοι κρατήθηκαν γιά νά μεταφερθούν στό κρατητήρια, όπου θα υπεβάλλοντο σέ λεπτομερέστερες ανακρίσεις καί ανάλογα μέ τά πορίσματά τους θα απελύοντο ή θα συνεχιζετο ή κράτησή τους.

Στη διάρκεια τής κρατήσεως τών άνδρών στους τόπους συγκεντρώσεως γιά άνάκριση, παράλληλα οί δυνάμεις ασφαλείας εκαμνον εξαντλητικές έρευνες σ' όλα τά σπίτια τής Κυθρέας γιά ανακάλυψη καταζητουμένων προσώπων καί όπλων καί πυρομαχικών, πού μπορούσαν νά κρύβονταν στό ύποστατικά τών σπιτιών.

Εϊναι αυτή τή μέρα του curfew πού συνελήφθηκε στό τόπο συγκέντρωσης ό Σπύρος Χ' Γιακουμής από τήν Συρκανιά Κυθρέας

καί ώδηγήθηκε σέ ιδιαίτερο μέρος, όπου βασανίσθηκε μέχρι θανάτου από τίς Δυνάμεις Άσφαλείας, γιατί δέν ώμολόγησε τά άπάτητα λημέρια τών Άγωνιστών στήν περιοχή του Πενταδακτύλου και στή τοποθεσία «Καππαρόβουνος». Οί Άγγλοι άνακριτές σάν βοσκός στήν περιοχή είχαν πεισθεί, πώς όχι μόνο θά ήξευρε τόν κρυψώνα τους, αλλά είχε και διασυνδέσεις μαζί τους. Ο Χ΄ Γιακουμής μετά τήν άνεξαρτησία άναγνωρίστηκε ήρωας, γιατί ώδηγήθηκε εκούσια στό θάνατο ή δέ νεώτερη γενιά γιά τήν αυτοθυσία του αυτή του έχει στήσει στή πλατεία του Κεφαλοβρύσου άναμνηστική μαρμάρινη στήλη.

Ο κινηματογράφος εκτός από τίς ζημιές πού προξενούσαν οί Δυνάμεις Άσφαλείας κατά τίς συχνές τους εισορμήσεις γιά έρευνες πού όπως άναφέραμε προηγούμενα θάρυναν τούς ιδιοκτήτες είχε και άλλη ζημιά, πού προκλήθηκε από πυρκαγιά σέ ώρα πού προβαλλόταν στήν όθόνη ή ταινία στό έτος 1951. Η πυρκαγιά προκλήθηκε στή ταινία έξαιτίας τής τριβής και του έπηρεαζόμενου εύφλέκτου ύλικού τής ταινίας. Μηχανή και ταινία κήκαν και προκλήθηκαν μικρότερες ζημιές στήν αίθουσα προβολής μέ τό συνολικό ποσό ζημιάς £400. Τό ποσό αυτό ήταν αρκετά ψηλό τήν έποχή εκείνη άν άναλογιστεί, πώς οί συνηθισμένοι μισθοί κυμαίνονταν μεταξύ £20-30 μηνιαίως τά δέ μεροκάματα έργάτη και κτίστη 10-15 σελ.

Πρέπει νά σημειωθεί πώς τέτοιες πυρκαγιές προκαλούντο συχνά σ' όλους τούς κινηματογράφους τής έποχής εκείνης. Βραδύτερον τό εύφλεκτον τής ταινίας άντικαταστάθηκε μέ άλλο ύλικό και τό άπρόοπτο τής πυρκαγιάς από τίς ταινίες άποφεύχθηκε όλότελα.

Παρά τίς άντιξοότητες πού άντιμετώπιστηκε ό κινηματογράφος σ' όλο τό διάστημα τής λειτουργίας του, ιδίως στά πρώτα χρόνια τής ίδρυσής του, χάρις τίς προσπάθειες και τό ζήλό των μετόχων του κατώρθωσε νά τίς ξεπεράσει νά συνεχίσει άπρόσκοπτα τό έργο του και νά έπιβληθεί στό κοινό όλης τής περιοχής, σάν ένα άναγκαίο κοινωνικό ίδρυμα και νά παρέχει τό πολιτιστικό και ψυχαγωγικό του έργο σ' όλους τούς κατοίκους τής περιοχής.

Αναφέρθηκε προηγούμενα πώς μετά τό 1960 (έτος άνεξαρτησίας) ή δουλειά και ή κίνηση του κινηματογράφου άρχισε νά λιγοστεύει και οί εισπράξεις και τά κέρδη του νά έλαττωθούν σημαντικά. Τούτο έκαμε τόν πρωτεργάτη τής ίδρυσής του κ. Άριστόδη-

μο Μαλαό ν' άποχωρήσει από τόν συνεταιρισμό άφού πούλησε τό μεριδίό του στους δυό άπομείναντες συνεταιρίους Δρουσιώτην και Δημητρίου μέ τό ποσό των £1000.

Λόγος πού παρατηρήθηκε ή κάμψη αυτή στήν πελατεία και είσπραξη του κινηματογράφου ήταν ή ίδρυση των κοινοτικών τέτοιων στά χωριά τής περιοχής Νιό Χωριό, Μιά Μηλιά, Άγκαστίνα και Μαραθόβουνο. Η μεταβατική περίοδος από τήν Άποικιοκρατία στήν Άνεξαρτησία, ή όλοένα αυξανούσα εύμάρεια και εύδαιμονία σ' όλη τήν Μεγαλόνησο, έξαιτίας του πληθωρισμού και του εύκολου κέρδους, ή άνευ προηγούμενου συσσώρευση χρημάτων, έσπρωξε ντόπιους έπιχειρηματίες νά κάμουν σέ καθεμιά από τίς προηγούμενες κοινότητες τό δικό τους υπαίθριο σινεμά και νά συναγωνισθούν έτσι τό παλιό τής Κυθρέας, πού γιά 13 τόσα χρόνια είχε έξυπηρετήσει τίς κοινότητές τους. Στο Νιό Χωριό μάλιστα είχαν συσταθεί δυό τέτοια, γιατί συνεκέντρωναν θεατές από τά γειτονικά χωριά έξαιτίας τής έγγυτήτάς του μ' αυτά. Άλλος λόγος πού συναγωνίσθηκε τό σινεμά τής Κυθρέας είναι ή εισαγωγή και επέκταση των τηλεοπτικών συσκευών, πού παρατηρήθηκε μετά τήν άνεξαρτησία και ή τακτική προβολή έργων άπ' αυτές παρομοίων μέ εκείνα πού προβάλλονταν στό κινηματογράφο.

Οί νέοι όμως δυό ιδιοκτήτες, παρ' όλη τήν άνάκαμψη τής δουλειάς, δέν έχασαν τίς έλπίδες και τό θάρρος τους και συνέχισαν τό έργο τους τόσο στό διαφημιστικό τομέα, όσο και στή προμήθεια και προβολή αξιόλογων έργων, γιά νά συναγωνισθούν τούς νέους συναδέλφους τους και τίς τηλεοράσεις, πού θάλθηκαν νά καταστρέψουν τό έργο του Άπόλλωνα, πού άριθμούσε ζωή τόσων χρόνων.

Υπάλληλοι και οί δυό τους στή CYTA διέθεταν όλες τίς οικονομίες τους γιά τήν έπιχείρησή τους μέ έπιδώξη νά τήν κρατήσουν στή ζωή και μέ τήν άπώτερη σκέψη νά κτίσουν νέο οίκημα στό μέλλο πού νά λειτουργεί και χειμερινό γιά νά μπορέσουν έτσι νά συναγωνισθούν όλους τούς νεοϊδρυτους καλοκαιρινούς κινηματογράφους στίς προαναφερόμενες κοινότητες.

Πραγματικά τό όνειρό τους κατώρθωσε νά γίνει πραγματικότητα και σέ λίγο σχετικά χρονικό διάστημα από τήν έποχή πού άνάλαβαν οί δυό τους τήν έπιχείρηση. Μόλις πέρασε ή καλοκαιρινή σαιζόν του 1965 χάλασαν τόν υπαίθριο και στή θέση του άρχισε ή άνέγερση ενός σύγχρονου κινηματογραφικού

οικοδομήματος μεγάλων διαστάσεων 90 πόδια μήκος και 45 πλάτος με τεράστια πλατεία και έξωστη που μπορούσαν να περιλάβουν 650 καθίσματα σύγχρονα και πολυτελέστατα και στο ίδιο οίκημα να λειτουργήσει και σαν χειμερινός και καλοκαιρινός πράγμα μοναδικό στο είδος του στα κινηματογραφικά της Κύπρου μας.

Τά σχέδια έκπονήθηκαν στο Αρχιτεκτονικό Γραφείο Δρουσιώτη (άδελφου του ενός των συνεταιριών) και προνοούσαν εξ αρχής την διπλή χρήση του οικήματος (χειμερινού και καλοκαιρινού), γιατί οι τοίχοι οι παράλληλοι στο μήκος από τα άνωφλια και πάνω άνοιγαν και έκλειαν με κινητά ρολά, που μπορούσαν να δημιουργήσουν με τό άνοιγμά τους ένα ρεύμα άερος στο έσωτερικό του οικήματος, που δρόσιζε κυριολεκτικά τά θράδσα τους θεατές, τόσο στόν έξωστη όσο και στη πλατεία. "Όταν παρουσιάστηκε τό σχέδιο πολλοί δυσπιστούσαν κι άμφέβαλλαν άν μπορούσε νά πετύχει τέτοιο άερισμό στην περίπτωση μάλιστα που δέν λήφθηκε πρόνοια έγκατάστασης air condition. "Η εύρυχωρία όμως του οικήματος και τό προνοούμενο σχέδιο άερισμού μετά την άποπεράτωση του έργου έξησφάλισαν την πιό άνετη δροσιά, που άπολάμβαναν οι θεατές και σ' αυτή την πιό θέρμη περίοδο 'Ιουλίου-Αύγούστου.

Τό οικοδόμημα έκτός από την πλατεία, τόν έξωστη και την αίθουσα προβολής, περιελάμβανε και έκτεταμένη σκηνή με σύγχρονη όθόνη που έξυπηρετούσε θαυμάσια έκτός από την προβολή των κινηματογραφικών παραστάσεων, με μιά μόνη άπλη και εύκολη διαμόρφωση, τίς γιορταστικές έκδηλώσεις τίς δραματικές και παντός είδους παραστάσεις από καλλιτεχνικά συγκρότηματα, που στην κάθοδό τους στην Κύπρο ήταν άδύνατο νά μή περάσουν και νά φιλοξενηθούν στο νέο οίκημα του 'Απόλλωνος.

Στό όλο κινηματογραφικό οικόδημημα ήταν ένσωματωμένη και ή εύρυχωρη καφετηρία του κέντρου με διπλή κουζίνα που μπορούσε ό υπεύθυνος νά έξυπηρετήσει και τούς 650 θεατές που άνετα χωρούσαν τά ισάριθμα καθίσματα του καινούργιου σινεμά. Νοικιαζόταν £15 μηνιαίως και τελευταίος ένοικιαστής ήταν ό Γρηγόρης Κωστούρας από τή Χρυσίδα. "Ήταν περιποητικός και πρόθυμος στην έξυπνρήτηση των πελατών του και έβγαζε ικανοποιητικά κέρδη από την έκμετάλλευση αυτή της καντίνας. Την είχε ως πάρεργο, γιατί ήταν μόνιμος υπάλληλος της 'Αρχής Τηλεπικοινωνιών και τόν βοηθούσε στο έργο και ή σύζυγός του.

"Η οικοδομή με όλα τά επί μέρους, χώρος σταθμεύσεως με έπίστρωμα άσφάλτου, σύγχρονα άποχωρητήρια, καινούργια έπίπλωση, προϋπολογίσθηκε νά στοιχίσει £24.000. Ξωδεύτηκε όμως ποσό £18.000, γιατί τό σχέδιο του άρχιτέκτονα δέν όλοκληρώθηκε εξ αρχής. "Υπολείφθηκαν τό έξωτερικό σπρίτς, όλα τά θαψίματα, έπίπλωσι, νέα άποχωρητήρια και ό χώρος σταθμεύσεως. Αυτά άφέθηκαν νά συμπληρωθούν σταδιακά στο μέλλο, εξαιτίας οικονομικών δυσχερειών των ιδιοκτητών. "Η άναβολή όμως των έργων και ή κλιμάκωση τούτων γιά μελλοντική άποπεράτωση θά βάρυνε τούς ιδιοκτήτες με μεγαλύτερα ποσά εξαιτίας της άνόδου όλων των ειδών και έτσι τό όλικό ποσό του έργου θά άνήρχετο στις 30 χιλ. λίρες.

Με τό κτίσιμο του νέου οικήματος αγοράστηκε καινούργια και πιό συγχρονισμένη μηχανή προβολής και μετασηματιστής ρεύματος μεγάλης έντάσεως, που τροφοδοτούσε την όθόνη με σταθερό και άπλετο φωτισμό, πράγμα που συνέτεινε νά παρουσιάζονται οι εικόνες φωτεινές και καθαρές σ' όλη την περίοδο της προβολής του έργου, γεγονός που έντυπωσίαζε τόν θεατή και του κέντριζε τό ενδιαφέρο νά παρακολουθεί με έντονη προσοχή τό έργο από την αρχήν μέχρι τό τέλος.

Τό σχέδιο περιέλαβε έγκατάσταση τεχνητής θέρμανσης που έξασφάλιζε στόν θεατή την άπαιτούμενη ζεστασιά τόν χειμώνα, που συνέτεινε νά παρακολουθεί με άνεση και άπόλαυση τά διαδραματιζόμενα στην όθόνη και στο τέλος του έργου νά φεύγει ικανοποιημένος γιά όσα είδε, γιά όσα του έκαμαν ξεχωριστή έντύπωση και γιά όσα διδάγματα άπεκόμισε από την πλοκήν της υπόθεσης.

"Ό κινηματογράφος από την αρχή της ίδρυσής του και της λειτουργίας του σαν θερινός και ύστερα σαν χειμερινός έκτός από την προβολή ταινιών χρησιμοποιήθηκε και γιά έθνικές, θρησκευτικές, καλλιτεχνικές, κοινωνικές έκδηλώσεις και παραστάσεις δραματικών έργων, που έδιδαν διάφοροι ντόπιοι και ξένοι θίασοι που έφθαναν στην Κύπρο. Με τίς έκδηλώσεις αυτές συνεπλήρωσε στο άκέραιο την άποστολή του σαν πολιτιστικό και κοινωνικό ίδρυμα.

Στούς γιορτασμούς των έθνικών και θρησκευτικών έπετείων που έπαιρναν παγκοινωνικό χαρακτήρα προσήρχοντο θεατές όχι μόνο από την κοινότητα της Κυθρέας αλλά και από όλη την γύρω περιοχή. Με τίς όμιλεις και τά τραγούδια, με τά σκέτς τά δράματα και τίς άπαγγελίες, που περιελάμβανε τό πρό-

γραμμά τους έγινετο πραγματικά έθνικό και θρησκευτικό ανάβαπτισμα του πυκνού ακροατηρίου.

Οί φιλόξενοι ιδιοκτήτες του παρείχαν τό θέατρο τελείως δωρεάν προκειμένου νά προβληθεί έργο οί εισπράξεις του οποίου διετίθεντο γιά κάποιον φιλανθρωπικό σκοπό. Γιά τό πρωινό ρόφημα τών μαθητών τών σχολείων, γιά ένίσχυση του ταμείου μαθητικής προνοίας, γιά είσπραξη χρημάτων γιά τόν έμπλουτισμό της Κοινοτικής Βιβλιοθήκης και λοιπούς σκοπούς φιλαλληλίας. Στίς τέτοιες περιπτώσεις ανέλαβαν και τήν προμήθεια της ταινίας από τήν ίδιαν Έταιρεία που έπρομηθεύοντο τίς δικές τους ταινίες.

Τό θέατρο ακόμη χρησιμοποιείτο και σαν τόπος δημοσίων και κοινωνικών δεξιώσεων. Σ' αυτό ώργανούτο ή έτήσια δεξίωση που είχε καθιερώσει τό Δημοτικό Συμβούλιο Κυθρέας που εδέχετο εκτός από τούς επίσημους και τό κοινό. Ήτο αυτή δείγμα της άμοιβαίας εκτίμησης Δημοτικού Συμβουλίου και δημοτών.

Κατά τό καλοκαίρι στό θέατρο ώργανούντο οί έτήσιοι χοροί που είχαν καθιερώσει Σωματεία και Όργανώσεις. Έγίνοντο συνήθως Σαββατόβραδα και περιελάμβαναν μουσική-χορό-γλέντι μέ φαγή και ποτό μέχρι τών πρωϊνών ώρών.

Διεξήγοντο ακόμη στό χώρο του σινεμά κοινωνικές συγκεντρώσεις μέ τήν εύκαιρία γενεθλίων, βαφτισιών και λοιπών γιορτασμών.

Αναφέρθηκε προηγούμενα πώς τό νέο σινεμά κτίσθηκε τό 1965 και χρησιμοποιείτο και σαν καλοκαιρινός και σαν χειμερινός μέχρι τό 1974 που οί ιδιοκτήτες αναγκάστηκαν νά τό εγκαταλείψουν τήν άποφράδα εκείνη μέρα που τά Τούρκικα άεροπλάνα ξερνούσαν τήν φωτιά και τό σίδερο και ένέσπειραν τόν τρόπο και τή φρίκη. Σ' όλο αυτό τό διάστημα όλα τους τά κέρδη και δουλέματα τά διέθεταν γιά επενδύσεις μέσα στό ίδιο τό σινεμά, γιατί όνειρό τους ήταν νά συμπληρώσουν όλες τίς έλλείψεις που παρέμειναν από τόν καιρό που κτίσθηκε τό χειμερινό μέ σκοπό νά τό αναδείξουν απaráμλλο μέ τά συγχρονισμένα σινεμά τών πόλεων.

Χαρακτηριστικό είναι τό γεγονός, πώς τό 1974 πρό της εισβολής άγόρασαν 100 πολυτελέστατες πολυθρόνες αξίας £1000 και είναι ζήτημα άν τίς χρησιμοποιήσαν γιά μερικές μόνο παραστάσεις. Είναι πραγματικά οί δυό συνεταιίροι του σινεμά αξίοι θερμών επάίνων γιαντί μέ τήν δραστηριότητά τους, τήν οικονομία τους και τό επιχειρηματικό

τους πνεύμα άγόρασαν ένα ύπαίθριο κινηματογράφο που άξιζε μόνο 3000 χιλ. λίρες και σέ διάστημα λιγώτερο από δέκα χρόνια κατώρθωσαν ν' αναδείξουν ένα άρτιο κινηματογραφικό συγκρότημα και νά τό εγκαταλείψουν μέ τό ξερριζωμό τους σέ αξία 30 χιλ. λιρών.

Καί όμως όταν έφθασαν στήν έλεύθερη περιοχή ή Κυβέρνηση δέν τούς βοήθησε ούτε ένα σπίτι νά κτίσουν. Στίς αίτήσεις τους γιά αυτοστέγαση ή στέγαση ή άπάντηση ήταν: «Οί άπολαβές σας ξεπερνούν τό ποσό που προνοούν τά σημερινά κριτήρια». Και τούτο γιαντί και οί δυό τους εργάζονται στή CYTA και παίρνουν ένα μισθό μιάς αξιόπρεπης διαβίωσης όχι όμως και της λύσης του στεγαστικού τους πρόβληματος.

Ο Στέλιος Δημητρίου πέθανε πριν δυό χρόνια από άνίατη άρρώστεια που σίγουρα προκλήθηκε από τό άγχος και τήν άγωνία της προσφυγιάς και μόνον όταν ή οικογένειά του στερήθηκε προστάτου και μισθού του έγκρίθηκε ή αίτησή του γιά σπίτι σέ Κυβερνητικό Συνοικισμό Λευκωσίας.

Ο Φυλακτής Δρουσιώτης εξακολουθεί νά παραμείνει άστεγος Άθηναίος μέ τήν συνεχιζόμενη άπάντηση της Έπιτροπής Κριτηρίων και Έπιλογής της Έπιπρεσίας Μερίμνης - Οί άπολαβές σας υπερβαίνουν τό ποσό τών ύφισταμένων κριτηρίων-.

Καί οί δυό τους έδρασαν και κοπίασαν νύκτες και μέρες, έκαμαν ακόμη οικονομίες μέ πολλές στερήσεις και κατώρθωσαν ν' αναδείξουν μιά αξία λόγω έπιχείρησης. Έπιχείρηση κοινωνική και πολιτιστική, έπιχείρηση που συνεισέφερε τόσο στό ταμείο του Κράτους όσο και στό Δήμο Κυθρέας. Και όμως άν και τήν έχασαν χωρίς νά φταίξουν, έμειναν άβοήθητοι στή σκληρή τους δοκιμασία και άγωνίζονται υπό δύσκολες συνθήκες διαβίωσης και στέγης.

Ο Φυλακτής Δρουσιώτης που μου έδωσε τίς σχετικές πληροφορίες γιά τό καινούργιο σινεμά μου τόνισε σαν πικρό παράπονο τήν άστοργία αυτή της Κυβέρνησης που επέδειξε και στους δυό συνεταιίρους του Άπόλλωνος Κυθρέας.

Άλλά ποιά τύχη περίμενε τό κινηματοθέατρο μιάς και οί ιδιοκτήτες του φεύγοντας τό εγκατέλειψαν; Τό θέατρο έμεινε κατáκλειστο γιά 1-2 βδομάδες όπως τό εγκατέλειψαν οί ιδιοκτήτες. Ένα καλό πρωί, ένας Τουρκοκύπριος ό Ίσμέτ Φιλαθερτή από τό Μπεηγκιογιου παρουσιάσθηκε σαν κάτοχος του σινεμά κομπάζων μεταξύ τών εκεί έγκλωβισμένων πώς είναι πιά δικό του, γιαντί

τό είχε ένοικιάσει από τό «Κράτος».

Έπεστράτευσε άρκετές Έλληνοκύπριες πού ήταν έγκλωβισμένες στή Βώνη, άνοιξε διάπλατα τίς θύρες καί άνέθεσε τόν καθαρισμό γιατί σέ λίγες μέρες θ' άρχιζε λειτουργία άφού είχε κάμει καί τίς σχετικές διαπραγματεύσεις γιά προμήθεια τούρκικων ταινιών.

Εύκολη λεία καί εύκολη ιδιοκτησία. Μέ τήν ψυχρή δικαιολογία πώς άνήκει στό «κράτος» καί τήν ψευτοενοικίαση πού έκαμε ό λοχαγός του Τουρκοκυπριακού στρατού οικειοποιήθηκε τό σινεμά « Απώλων» καί χωρίς καθυστέρηση άρχισε τήν έκμετάλλευσή του σάν νόμιμος ιδιοκτήτης.

Ο ίδιος ξεύρει πολύ καλά πόσους κόπους καί θυσίες, πόσες στερήσεις καί ταλαιπωρίες οί Έλληνες ιδιοκτήτες του υπεβλήθησαν γιά τόσα καί τόσα χρόνια ώστε νά φθάσει στή θέση πού τό βρήκε, γιατί τίς παρακολουθούσε καθημερινά έκ του πλησίον. Μπροστά όμως στό εύκολο κέρδος ό Τουρκος Άξιω-

ματικός ξεχνά όλότελα καί δέν ύπολογίζει ούτε δίκαιο καί ήθική ούτε θειο καί ανθρώπινο νόμο.

Πρέπει όμως νά ξεύρει τόσο ό ίδιος όσο καί οί άλλοι Τουρκοί πού οικειοποιούνται καί νέμονται τίς έλληνικές μας περιουσίες θά έλθει έποχή πού ή άδικία πού έγκοιπώθηκαν θά πέσει σάν κατάρα όργης καί τό ψευτοκράτος τους θά διαλυθεί στά μέρη πού τό άπετέλεσαν, οί ίδιοι θά τραθηχθούν καί περιορισθούν στίς δικές τους περιουσίες πού νόμιμα τούς άνήκουν, όλες δέ οί Έλληνικές περιουσίες πού τώρα τίς έκμεταλλεύονται θά περιέλθουν σ' αυτούς πού τίς κατέχουν μέ τίτλους ιδιοκτησίας. Η Οθωμανική Αυτοκρατορία πού κρατούσε τρεις Ηπειρους κατέρρευσε καί μαζί της ή Τουρκία πού λίγο έλειψε νά χαθεί όλότελα από τόν χάρτη, γιατί είχε σάν ύπόβαθρο τήν άρπαγή καί τήν λεηλασία, τήν άδικία καί τήν οικειοποίηση ξένων περιουσιών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Τίς πληροφορίες γιά τόν κινηματογράφο «ΑΠΟΛΛΩΝ» Κυθρέας τίς έχω πάρει από τούς κ. κ. Άριστόδημο Μαλαόν από τήν ένο-

ρία Άγίας Μαρίας Κυθρέας καί Φυλακτήη Δρουσιώτην από τόν Άγιον Άνδρόνικον Κυθρέας.